

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име ИЛИЋ Бранислав ИВАН

Датум и место рођења 20. 06. 1981, Ниш

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
12. 01. 2018.
01 41

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Правни факултет у Нишу
Студијски програм Академске студије права
Звање Дипломирани правник
Година уписа 2003/2004
Година завршетка 2009.
Просечна оцена 9,65

Магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Правни факултет
Студијски програм Докторске академске студије права
Година уписа 2009/2010
Остварен број ЕСПБ бодова 120
Просечна оцена 10,00 (десет)

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације ИСПИТИВАЊЕ ЧИЊЕНИЧНЕ ОСНОВЕ ПРЕСУДЕ
Име и презиме ментора, звање Проф. др Војислав Ђурђић и проф. др Саша Кнежевић
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације 8/18-01-002/15-020 од 18. 03. 2015. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 469
Број поглавља 5
Број слика (шема, графика) /
Број табела 13
Број прилога /

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

++++ ++++ +*Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Иван Илић, Реперкусије измењених процесних улога на утврђивање чињеница у кривичном поступку, У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. - Ниш : Правни факултет, 2014. - Бр. 68 (2014), стр. 585-606. ISSN 0350-8501</p>	
	<p><i>Предмет расправе у овом раду је утврђивање истине у кривичном поступку. Најпре се објашњавају теоријска гледишта о начелу истине у кривичном поступку, па се на то надовезује излагање о нормативном изразу начела истине, у квиру којег се анализирају раније и сада важјеће одредбе процесног закона везане за истину у кривичном поступку. Затим се анализирају одредбе у којима се, по мишљењу аутора, скрива начело истине, као и одредбе о доказима које служе утврђивању истине. Иако ово начело није експлиците предвиђено у тексту новог процесног кодекса, аутор настоји да докаже његово постојање на бази тумачења оних одредаба закона којима је значајно измењен положај главних кривичнопроцесних субјеката у погледу утврђивања чињеница у кривичном поступку.</i></p>	M51
2	<p>Иван Илић, Идентитет пресуде и оптужбе, У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш : Правни факултет, Центар за публикације, 2015. – Бр. 69 (2015), стр. 267-282. ISSN 0350-8501</p>	
3	<p><i>У раду се излаже о везаности пресуде оптужбом, тако што се најпре тумачи нормативна основа а затим објашњавају теоријска гледишта о идентитету пресуде и оптужбе. У наставку су анализирани судске одлуке којима је утврђено прекорачење оптужбе, али и процесне ситуације у којима према јудикатури нема прекорачења оптужбе. Потка ове расправе је поређење утврђених чињеница из одлуке суда са чињеничним описом догађаја из оптужног акта.</i></p>	M51
	<p>Иван Илић, Примена принципа ин дубио про рео у кривичном поступку, У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш : Правни факултет, Центар за публикације, 2015. – Бр. 70 (2015), стр. 467-482. ISSN 0350-8501</p>	
4	<p><i>Садржински се рад односи на формирање чињеничне основе пресуде у ситуацијама кад суд са сигурношће није у могућности да са сигурношћу утврди постојање неке за поступак важне чињенице. Прво је дат појам, објашњено значење и приказан историјат принципа in dubio pro reo. Затим се расправља о обиму важјећа овог принципа и његовој повезаности са другим процесним установама, користећи и искуства из упоредног права. Следи интерпретација позитивно правне регулативе принципа in dubio pro reo и анализа судске праксе.</i></p>	M44
	<p>Иван Илић, Право на жалбу и ефикасност кривичног поступка, У: Европске интеграције и казнено законодавство / ЛВИ редовно годишње саветовање Удружења, [Златибор], 2016. - Београд : Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу : Интермех, 2016. - Стр. 536-549. ISBN 978-86-6411-010-5</p>	
5	<p><i>На теоријском плану, објашњени су појам, оправдање и историјат правних лекова, зарад разумевања жалбе као редовног правног лека. Приказана су и међународни правни стандарди о праву на жалбу, ослањајући се на ставове и тумачења заузета у одлукама Европског суда за људска права. Уставне гаранције о праву на делотворно правно средство у кривичном поступку, разматране су кроз критичку анализу законских одредаба о покретању јавнотужилачке истраге, о условном одлагању кривичног гоњења и одредаба о споразуму о признању кривичног дела, као консесуалној упрошћеној форми решавања кривичних ствари. У оквиру излагања о основима жалбе обрађена је и противречност између адверзијалног главног претреса и непотпуног чињеничног стања као основа жалбе. Посебна пажња посвећена је неискривости пресуде по службеној дужности.</i></p>	M51
	<p>Иван Илић, Спорна питања о чињеницама и доказима у теорији кривичног поступка, У: Годишњак Факултета безбедности. - Београд : Факултет Безбедности, 2015. - Стр. 317-333. ISSN 1821-150X</p>	

оквиру излагања о субјектима који утврђују чињенице, објашњена је плуралистичка и монистичка концепција. Објашњење начина утврђивања чињеница своди се на доказе и доказна средства у кривичном поступку, а одбацује се непосредно опажање суда као могући начин.

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА **НЕ**

Тема докторске дисертације је из уже кривично-правне научне области, за коју је Факултет матичан (чл. 7 Статута Правног факултета у Нишу). Кандидат је положио све испите и испунио све друге обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија права, полагањем испита на докторским студијама остварио је укупну просечну оцену 10,00 (десет), објавио је више од три научна чланка из уже научне области из које је тема докторске дисертације и сви су са листе одговарајућег министарства надлежног за научноистраживачку делатност – чиме је испунио услове прописане чланом 40 Правилника о докторским академским студијама права Правног факултета у Нишу. Стога се може закључити да је кандидат испунио све услове предвиђене важећим прописима.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Дисертација је подељена у пет поглавља, којима претходи увод, а следује закључак.

У првом поглављу дисертације, који носи наслов „Утврђивање чињеница у кривичном поступку“, дата је теоријска експликација свих конститутивних елемената дефиниције утврђивања чињеница, као темеља научне расправе о испитивању чињеничне основе судских одлука. Најпре су разматрана различита гледишта о појму чињенице у логици и науци кривичног процесног права, па консеквентно и о врстама чињеница које се утврђују у кривичном поступку, при чему се аутор приклања учењу о троеоби чињеница. Следи излагање о чињеницама које се не доказују и о доказним забранама, у оквиру којих је обрађен утицај консесуалних процесних форми на утврђивање чињеница. Након тога дата је валидна расправа: о субјектима који утврђују чињенице, где се аутор с правом залаже за монистичко учење; о начинима утврђивања чињеница, у оквиру којих су објашњена теоријска гледања на појам доказа и доказних средстава; те о степеновању уверења с којим орган поступка утврђује чињенице. На крају поглавља води се расправа о чињеничним и правним питањима, чиме се одређује предмет и обим испитивања чињеничне подлоге судских одлука, а завршава се објашњењем гаранција за правилно утврђивање чињеница у кривичном поступку које почивају на начелима контрадикторности и једнакости оружја, непосредности, усмености и јавности.

У другом поглављу, под насловом „Правни лекови“, објашњен је систем правних лекова, са теоријског становишта и према позитивном праву Србије, што је било неопходно јер се уређењем правних лекова одређују методи, основи и границе испитивања утврђених за поступак важних чињеница. Прво су са теоријског становишта објашњени појам, врсте и дејство правних лекова. Са становишта испитивања чињеничне основе побијане судске одлуке, од посебне важности су основи правних лекова, којима се одређује да ли је уопште допуштено побијање судске одлуке због неправилно утврђених чињеница, као и њихови субјекти, о чему је излагано у наставку. Поглавље се завршава историјатом правних лекова, из кога се могу назрети правци реформисања система правних лекова.

Треће поглавље садржински је везано за преиспитивање чињеница у поступку по редовним правним лековима, а насловљено је као „Преиспитивање чињеничне основе неправноснажне пресуде“. Најпре је објашњен правни метод преиспитивања првостепене пресуде уопште: дата је дефиниција појма жалбе на пресуду првостепеног суда, анализирани су међународни правни стандарди права на жалбу и дата је егзегира одредаба о титуларима парова на жалбу према позитивном праву. Следи излагање о основима жалбе, којима су одређене неисправности пресуде које подлежу преиспитивању у поступку по жалби, а посебна пажња посвећена је чињеничним недостацима, тако да читава анализа утире пут за закључке о значају сваког основа појединачно и међусобној условљености. Централни део представља излагање о погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, у оквиру којег се фокус теоријскоправне анализе усмерава на изношење нових чињеница и нових доказа, и њихово дејство на преиспитивање чињеничне основе пресуде, на концепцијски проблем преиспитивања чињеница кад је главни претрес моделиран као строго адверзијални, као и на феномен прерушавања правних у чињенична питања. Анализиран је и објашњен поступак по жалби, у оквиру којег са становишта преиспитивања чињеница, веома значајно одлучивање на претресу на основу којег се утврђује ново чињенично стање, и одлуке другостепеног суда, а посебно одлука о укидању пресуде због чињеничних недостатака пресуде. После тога су критички анализирана процесна правила о жалби на пресуду другостепеног суда, као и делотворност жалбе као редовног правног лека у српском кривичном поступку. На крају овог поглавља дат је упоредноправни преглед законске регулативе жалбе у кривичном поступку двадесет земаља.

Четврто поглавље, под називом „Преиспитивање чињеничне основе правноснажне пресуде“, посвећено је ванредним правним лековима, а највећи део излагања, разумљиво, односи се на захтев за понављање кривичног поступка, јер се овим ванредним правним леком непосредно иницира преиспитивање утврђених чињеница у правноснажним судским одлукама. На теоријском плану обрађени су појам и врсте понављања поступка, а остали део садржи егзегиру позитивног права. На крају одељка дат је приказ законских решења понављања кривичног

поступка у осамнаест земаља.

Пето поглавље везано је за емпиријско истраживање преиспитивања чињеница утврђених у судским одлукама. Циљ емпиријског истраживања био је да се сазнају узроци и разлози побијања пресуде у судској пракси, те учесталост и исходи испитивања чињеничне основе неправноснажних и правноснажних кривичних пресуда. После дефинисања истраживачког узорка и хипотетичко-методолошког оквира, приказани су резултати емпиријског истраживања у 25 табела, анализирани су и изведени су закључци о правилном утврђивању чињеничног стања у судским одлукама и потреби доградње система правних лекова.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

У дисертацији је дата теоријска анализа и експликација процесних правила којим је регулисано испитивање чињеничне основе кривичне пресуде по редовним и ванредним правним лековима, а на бази емпиријског истраживања и извршена је анализа судске праксе која је послужила као темељ предлога за усавршавање система правних лекова у домену утврђивања и преиспитивања чињеница, што су, на општем плану, била два основна циља научног истраживања. До остварења ових циљева дошло се реализацијом већег броја постављених задатака. На теоријском плану значајно је уобличавање дефиниције утврђивања чињеница и конститутивних елемената овог појма, према којој се, за разлику од класичних погледа кривичнопроцесне теорије, утврђивање распростире на све за поступак важне чињенице, а не само на одлучне. Такође је утврђен пресудан утицај начела истине на утврђивање чињеница и негативне последице ограничења овог начела и његовог укидања, а на концепцијском плану истражена је и констатована условљеност уређења чињеничних недостатака као основа жалбе, променама процесних улога суда и странака у извођењу доказа, особито ако се радикално пасивизира суд у домену предлагања и предузимања доказних радњи. На бази читавог научног истраживања, учињени су предлози за уређење правних лекова *de lege ferenda*, а на бази емпиријског истраживања, уочене су и објашњене карактеристике испитивања чињеничног стања значајне за правилну примену закона. У својој укупности, реализовани задаци представљени у дисертацији представљају валидан разлог за закључак да су у потпуности реализовани постављени циљеви научног истраживања.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Резултати научног истраживања значајни су за кривичнопроцесну теорију, а применљиви су и од користи у законодавној и правосудној пракси. На доктринарном нивоу, експликација теоријских схватања утврђивања чињеница, доградња и афирмација монистичког учења које појам утврђивања везује за ауторитативно проглашавање спознатих чињеница од стране суда и распростире га на све за кривични поступак важне чињенице, а не само на правно релевантне, теоријско уобличавање дефиниције преиспитивања чињеница уља поступку по правним лековима, те залагање да се ревитализује начело утврђивања материјалне истине, без којег нема правилне примене закона и изрицања правде – представљају валидне ставове који доприносе развоју научне мисли од значаја за осавременавање система правних лекова у кривичном поступку. Свеобухватна расправа, која претпоставља завидан ниво научне информисаности, и релевантни закључци представљају докторандов допринос теоријској експликацији и правној интерпретацији процесних установа и принципа везаних за утврђивање и преиспитивање чињеница у кривичном поступку. На прагматичном плану, анализе теоријских схватања и законодавне регулативе у упоредном и националном праву о правним лековима уопште, а посебно о преиспитивању чињеница, вредна су грађа за даља научна истраживања и валидна су основа за доградњу процесних правила у том домену, а на општем националном плану могу бити смерница законодавцу за моделирање система правних лекова. Поред реченог, критичка анализа и интерпретација процесних установа и принципа на којима је уређен поступак по правним лековима, утиру пут за правилно тумачење права и зато су од користи органима кривичног правосуђа.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Докторска дисертација је у целини урађена у складу са пројектом које је одобрило Научно-стручно веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу. Систематика рада логички је постављена и спаја обрађене теме у једну кохерентну целину, те јој се, као оригиналној не могу упутити неке озбиљније критике. Приликом обраде теме коришћена је одговарајућа научна апаратура, а саму дисертацију одликује систематичност, свеобухватност и егзактност у закључивању. Докторанд користи и коректно интерпретира досадашња истраживања и солидно прикупљену правну грађу, а мисли и идеје других аутора коректно цитира. Оригинално постављена структура рада, обим тематских целина које се односе на бит утврђивања и преиспитивања чињеница, специфична тумачења позитивног права,

изведени закључци, нова аргументација и нови предлози за унапређење уређења правних лекова, увршћују докторску дисертацију у самостални научни рад.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Узимајући у обзир изречену позитивну оцену систематике и научне заснованости дисертације, њену свеобухватност, прихваћена теоријска гледишта на којима се темељи процесноправна дескрипција и експланација утврђивања и преиспитивања чињеница у кривичном поступку, као и валидну аргументацију изведених закључака, може се сматрати да докторска дисертација задовољава све научне критеријуме и да представља самостални научни рад докторанда.

Једногласна је оцена Комисије да урађена докторска „Испитивање чињеничне основе пресуде“, кандидата Ивана Илића, представља оригинални научни рад и допринос науци кривичног процесног права, те са задовољством предлаже Наставно-научном већу да прихвати овај извештај и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије

01 2748

Датум именованја Комисије

04. 12. 2017.

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Проф. др Саша Кнежевић	председник	
	право (Научна област)	Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	
2.	Проф. др Војислав Ђурђић	ментор, члан	
	право (Научна област)	Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	Проф. др Татјана Бугарски	члан	
	право (Научна област)	Правни факултет Универзитета у Новом Саду (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

Ниш, 09. јануара 2018.